

الرشاد

س ۱ ۳۰ ۳ ۱ ۳ ۱ ۳ ۱

والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم ديني ، علمي ، ادبي ، سياسي هفتة لقي مجموعة اسلاميه در
اتبعون اهدكم سبيل الرشاد

صاحب و مدير مسئول : ح . اشرف اديب

جلد ۱-۸

۳۱ مایس ۱۳۲۸

پنجشنبه

۲۷ جمادی الاخر ۱۳۳۰

عدد ۱۵-۱۹۷

منفعتلری اوغورنده ترجیح ایلدیلر .

زیرا فضله تصدیق نتیجه سنده یریوزنده بولان بالجه مسلمانلرک
بیزار اوله جقلری و طولایسیله برهلال و صلیب محاربه سینه یول
وسیدیت ویریه جکنی کوزلجه بیلیورلر . نته کیم بوکونکی کونده
آفریقاده کی مسلمانلرک مع عیال و اولاد ایتالیا نلره قارشو محاربه
ایتمکده اولدقلری حالده فاس قبائل اسلامیه سنکده بریاندن
فرانسزلر علیهنده سل سیف جلادت ایتدکلرینه باقیلیرسه ، اوروپا
دولتلیرنک اصرار و تغدلیری نتیجه سنده مسائل حاضرمنک پک فنا
برشکل و قلیغه کیره جکنه شبهه ایتمایلدیر .

شیمدیلک بز مسلمانلر ایچون هرشیدن الزم و واجب اولان
برشی وار ایسه ، اوده حقیقی برصبر و اتحاد در . اخدانکرده
ناچار و مضطر قاله جق اولورسه ق اوزمان مخبرات و مذاکرات
دیپلوماتیکه دن زیاده بوتون منازعات و مشاغباتی کسکین قلیچ
حل ایده جکدر .

السيف اصدق انباء من الكتب
فی حده الحد بین الجد واللعب

س.م.ت

فاس احوالی

آوروپامرا کز مهمه سندن ورود ایتکده اولان تلغراف خبرلری
فاس احوالک کیتدکجه اهمیت کسب ایتکده اولدیغنی متضمندر .
بوتلغرافلرک محمول اولدیغنی خبرلره کوره فاسلیلر ، فرانسزلر علیهنده
قیام ایتیش و شدتلی محاربه لره باشلامشلدردر . بومحاربه یواش ، یواش
یاغماغه باشلایه رق بلوطلرک هر طرفی قاپلایوبده کسلیمیان یاغموور کبی
فاس اقلیمنک هر طرفنه سرایت ایتیش وجدأ بیوک معرکه لره ،
وقعه لره ، ملحه لره مقدمه اوله جق بروضعیت آلمشدر . فاسلیلر ،
عبدالحفیظک دیتنه ، وطنه ، ملتته قارشو جائز کوردیکی اهاتی ،
خیاتی ، نانکوردلکی ایله فاسه کیرن وفاسک زمام اداره سنی یدینه
کچیرمک ایسته ین ، عرفا ، روحا ، حسا و فکرا ، ماده و معنا مخالف
اولان اجنبی برحکومتک اسیری کبی زیر محکومیتنده قانقلنی
ایستمدکلرندن استقلال ملیلرینک مدافعه سی ایچون فرانسزلره قارشو
بوده شتاک محاربه آتشی آچمشلدردر . فاس قبائل و عشائری خائن
عبدالحفیظک فاس نامنه قبول ایلدیکی فرانسز حمایه سنی هیچ بروقت
اصلا طانییه جقلری ، اداره لری ، مملکتلری فرانسزلرک ضبط
و تصرف ایتسه نه هیچ برزمان موافقت ایتیه جکلری و بونک ایچون
فرانسزلره قارشو آجدقلری یومحاربه ده ثبات و دوام ایده جکلری
شبهه سزدردر .

چونکه فاسلیلر ، فرانسزلرک جزایره دخولدن بوکونه قدر
جزایرلیرک فرانسزلره اولان صداقت و فداکاراقلرینه رغما حقلرنده

مقصوده ، صوب مطلوبه چکوب کورتوردیکی کورن دول مسیحیه
دها ایشک باشلانغچنده ، مقدمه سنده دول و حکومت اسلامیه نک
آمال و تصورات عالییه سینه مانع و حیلوت ایجابیه مسلمانلری عنم
و تصمیملرندن آلیقومیه جق اولورلرسه نهایت الامرده هیچ برشی
یاغمه مقتدر اوله میه جقلری اییدن ایی به بیلیورلردی . بناءً علیه
۱۹۰۷ ائتلافنامه سی موجبجه اولا ایرانی ، دها صکره فاس حکومت
اسلامیه سنی ضبط و تقسیم ایلکی فرض و واجب بیلدیلر .

بوکا مقابل فرانسه حکومتی انکلتزه نک مصرده کی حقوقی ،
روسیه ده آلمانیا نک ایرانده کی منافع تجاریه سنی قبول و تصدیق ایتک
صورتیله قوزلری پالاشوب ، بویاغلی لقمه لرک کیکلری ده اسپانیا
و ایتالیا دولتلیرینه ترک ایلک ایستدیلر . دولت عثمانیه ایله مجاهدین
اسلامیه نک دشمنه قارشو ثبات و مقاومتلری تخمین ایتیمان اوروپا
حکومتی ایتالیا نلرک آفریقای عثمانیه کی مغلوبیتلری کورنجه اظهار
حیرت ایتکده باشلادیلر . فضولانه برصورتده طرابلسی و بنغازی یی
کندی ممالکنه ضم و الحاق ایدن ایتالیا ایلک دفعه دولت عثمانیه یه
تضییات ویرمکه حربک ختام بوله جقنی تخمین ایدیورکن بالآخره
أوده کی بازارک چارشویه اویمدیغنی آکلایجه عثمانیلری صلحه
یناشدیرمق ایچون اک حساس برنقطه یه ایلدیشوب ، اوروپالیرک
مداخله سنی دعوت ایتکده تشبث ایتدی . چناق قلعه بوغازینک
قنایوب آچیلمسندن دولته برزبان ایریشمینجه و تایمسک تعبیر
و ادعاسنجه بیطرف اولانلرک محاربلردن زیاده ضرر و زیانه دوچار
اولدقلری کورن ایتالیا روسیه نک ایما و اشاره سیله ، متفقلرینک
تصویب و تنسیبلریله آطهر دکزینه حرکات حربیه یی نقل و تحویل
ایدوب ردوسی محاصره و اشغال ایلدی . عقینده توسطلر ، قونفرانسلر ،
قونفرملر عقدی لزومه دائر اولان نقرات بربرینی متوالی اوروپا
مطبوعات صحائفی اشغال ایتدی .

روسیه حکومتی ایسه زاپونیا محاربه سنده غائب ایتدیکی شیلری
ایران و عثمانی حکومتلرندن تلافی ایتکده کندیسنجه قرار ویرمش
اولمایدرکه بر آره لق عثمانی حدودینه کندی عسکرینی تحشید
ایتیش و بوسیه ایله حکومت عثمانیه یی ایران حدودندن
اوزاقلاشدیرمق وارومیه ایله ساوجیلاغ و سائر اراضی اسلامیه یی
ید ضبطه کچیرمک و اوده ایتالیا نک مطالبنی برتقریب ایله قبول
ایتدیرمک ایستدی .

روسیه ظن ایدیوردی که کندی فکرینه اوروپا دولتلیری
اشتراک ایتدیرمکه قولایاقله موفق اوله جق و مراننه قونه جقدر .

بالنتیجه یا کلش یوله سالک اولدیغنی انکلتزه و فرانسه نک
عدم موافقتلریله ، آوستریا و آلمانیا نک تحاشیلریله آکلایویوردی .
انکلتزه و فرانسه حکومتلری ، بوندن زیاده دولت عثمانیه یی اجبار
ایتک ، طیاندیرمق کبی اصرار و ابراملرک نتیجه سنی وخیم تلقی
ایتدکلرندن طبیعتیه کوشک — بی طرف — طاوورانغی کندی

اعداملرينه رغماً الآن دوام ايد بور. شوصوك كونلده آلتش كشي يي فرانسزلر اعدام ايتدكلى حالده جسور فاسلير اوزرينه بركونه تاثير بخش ايتمه مشدر. متعصب وديندار اهالى وطنه، ملت خائن اولان مولاي حفيظ يرينه شرفادن برذاتك امارته انتخابه تشبث ايتمشلردر. فاس قبائلى فرانسزلرك، مملكتلريني، يوردلريني ضبط وتصرف ايتمه موافقت ايتك ايسته ميورلر. فرانسزلر ايله اهاليدن ضبط ايتد. كلرى املاكي اعاده ايتدكلى كى، بوباده كى شكايى ديكلمه مك ايجونده قرار ویرمشلردر. بوبولتيقه ايله اصل فاسلير فرانسزلره ايصينه ميه جقلرى آشكاردر. انواع مظالم فرانسزلر طرفندن اجرا ايدلمكده ومدنى برقوم اولدقلريني فاسلير نظرند من كل الوجوه اثبات ايتكمده درلر. صدودنده كى تلف وتالم آلود محرق سوزلر بيجاره فاس مظلوملرينك مسلك حاضرلرده باي انداز مقاومت اوله جقلرينه دليل وبرهاندر.

فاسلير، كنديلريني براجنى حكومتك تحت اسارتنده كورمك ومظالمى چكمك ايسته مدكلرندن استقلال مليلريني مدافعه ايجون سلاحه صاريلشلردر. فرانسزلر، فاس كى جزايرده، آفريقاده، آسيا، هر نام ايله استيلا ايدلكلى اقليملرده نشر عدالت ايدىوردعوا سنده بولئورلر؛ فقط فاسلير اوعداالتدن ذره قدر نصيبه دار اولما مشلردر. نهايت بونى آكلايان فاسلير شيمدى اورته ايتلمشدر، استقلال مى وحریت سابقه لرينه مظهر اولق ايجون اوغراشيورلر. فقط موفق اوله بيله جكلرى؟ بوراسنى ايشلرك بوندن صكره كسب ايدم جكى صورت حال كوستره جكلر. اكر فاسلير شو حركت اختلايه ومحاربه مليه لريني، يالكز استقلاللريني اعاده ايتك واله كچيرمكه حصر ايدوبده يكدىكرلرينك اتفاق واتحاددن آيرمازلر، هر حال وحركتلريني يولنده طوتهرق يكي سلطانك امرى خارجه چيمازلر ومحاربه نك بتون متاعب ومزاحنى اقتحامده ثبات ومثانت كوسترلره نائل امل اوله بيليرلر.

آنحقي آره لرند اتفاق اولميهرق هرقيله كندى باشنه بررهواي اختلاله دوشرده برقسى محاربه ده ثبات ومقاومت كوسترمك طرفنى التزام ديكر قسمى دخی فرانسزلرك اسلحه لرينه، آلتون وحيله لرينه قايلقم طرفنى اختيار ايدرلره نمره اختلاللريني اقتطاف ايدميه جكلرى امثاليله مبرهن اولان احوال مجربه دندر. بله بويه متفرق برصورتده حركتلرى بوندن صكره بتون پريشان وسفالته دوچار اولم لريني انتاج ايدم جكلركه فرانسزلرك داخلى ارباب اختلاله بركره غالب كلميله بونلرك بوضره ده حركت اختلايه ده بولنامش اولان مسلمانلرك نهايت درجه تكميللرينه اعتنا ودقت ايله جكى مسلم بر كيفيتدر.

محاربه نك فاسلير نقطه نظر نجه اولان صور واشكالى بودر. فرانسزلره كنجه بونى ايكنجى بر مقاله ده تدقيق ايدرز.

اندرون هايون معلى

قوجالى عبدالعزیز

تطبيق ايتكمده اولدينى مظالم وتعدياتك تحمل سوز نمونه لريني بيلمزدكلردر. اوت فاسلير، بيلورلركه قومشولرى، عرق ودين داشلرى اولان جزايرلير، فرانسزلره جانسپارانه خدمت ايتمشلردى. فرانسه نك هر هانكى طرفله محاربه سى اولدى ايسه ابتدا جزايردن عسكر ترتيب ايديلور واوطرفه سوق اولتور ايدى. بوعسكر ايسه فرانسه ايجون كيتدىكى يرده هم شجاعت فطريه لريني ابراز، همده فرانسزلر حقنده اولان صداقت وغيرت مخصوصه لريني اثبات ايتمشلر ايدى، حتى آلمانيا محاربه سنده ابتدا كى (وايسنبورغ) وقعه سنده نيجه بيك جزاير جانلرى فرانسه نك ناموس وحقوقي محافظه ايجون قربان اولدى. فرانسه نك جزاير قربانلرى اوليان محاربه سى يوق كى ايدى. بوكونده بويه در. حقيقت بويه اولدينى حالده جزايرليرك بوقدر صداقت وفداكارلقلرى مقابلنده فرانسه دن نه مكافات كورديلر؟ وقيله جزايرلير، دايليرى اداره سنده خلافت معظمه عثمانيه نك رضا سنده مغاير اوله رق كوردكلى ظلم وتعديدن قورتيله مديلرده فرانسزلرك اللرينه كچدكلرند عدالتلره مى عرق اولديلر؟ مال، ناموس، عرضلريني امنيت ورفاه حالده مى بولديلر؟ مملكتلرند هيج اولماييه برناحيه مديرلكى شويله طورسون جانلريني تلف ايدرجه سنده ايجنده بولندقلرى عسكرلكرلرند. يوزباشيلق رتبه سنى احراز ايدميه بيلمك ندر حقوقي قزانديلر؟ هيج برشى... نهايت امپراطور ناپوليونك سقوطندن صوكره تشكلى ايدن هيئت طرفندن جزايرك مستشا برحاله طوليوبده اصالة فرانسه نك بولندينى درجه ده مساوات اوزره اداره سى رسماً غزته لر ايله نشر ايدلمكه كويا اعلان عدالت اولدى. فقط نه اولدى؟ جزايرك اوچ ايالته تقسيميله هر برينك ايكيشر مبعوثى اولق وتفرعات مؤسسانك اجراسيله يالكز موسويلرى اودرجه مساواته مظهر ايديله رك مسلمانلر بو حقوق اجتماعيه نك جمله سندن محروم ايدلدى. صانكه قريمده، ايتاليا، مكسيقاده، رين نهري اوزرند بوقدر جانلر تلف ايدن موسويلر ايمشده جزايرده بدويلك ايله راست كلدىكى يرلى غصب وغارت ايليان مسلمانلر ايمش!

ايشته جزايرليرك فرانسزلردن چكمكده اولدقلرى بو مظالمى فاسلير بوتون چيلاقلنى ايله بيلدكلرندن وايكى سنده نبرى بو مظالمك عيىنى كنديلرينه تطبيق ايدلمكده اولدينى كوردكلرندن فرانسه حمايه سنده اصلا راضى اولميه جقلرى وخائن وطن واسلام عبدالحفيظك امضا ايلدىكى حمايه نامه يي فرانسه يه ييرتديرمق ومقددرات مليه لريني كنديلرى اداره واستقلال اجتماعيلريني محافظه ايتك ايجون فرانسه يه قارشى آجدقلرى محاربه لرند دوام وبوخصوصه مدافعه سى ايجون بتون وارلقلريني فدا ايدميه جكلرى بك طبيعى در.

بو مقاله يي يازمده اولديغ ائاده شرق وغربك بوتون بويوك مطبوعاتيله برابر عالم اسلامك البيوك مجله علميه وسياسيه سى اولان معتبر سبيل الرشادك بو محترم سستونلرند وجدانى بيوك بر تاثير وتالم ايله اوقوديم شو «فاسده اختلال، فرانسزلرك آصوب كسمه لرينه،